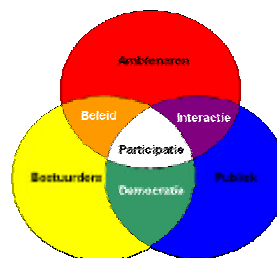

Bijlage: Code Publieksparticipatie Sneller en Beter

A. Wat is publieksparticipatie?

Publieksparticipatie is deelname van burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties aan de voorbereiding van besluitvorming. Het voortvarend realiseren van kwalitatief goede en maatschappelijk breed gedragen besluiten staat of valt met investeringen in participatie. Besluiten worden beter door publiek te laten meedenken en hun ideeën mee te nemen in keuzes van bestuurders. Participatie is daarmee een belangrijke aanvulling op bestaande relaties tussen bestuurders, ambtenaren en publiek.

Publieksparticipatie is onderdeel van de verkenningsfase en de planuitwerkingsfase bij alle Sneller en Beter-projecten. Participatie is maatwerk: soms is een intensieve consultatie in de verkenningsfase nodig, soms is een toets van het ontwerp-besluit door het indienen van een zienswijze voldoende. Passende participatie is een voorwaarde voor stroomlijning van de besluitvorming en verkorting van de totale doorlooptijd.

Publieksparticipatie is pas succesvol als bestuurders het nut zien en het enthousiast ondersteunen, ambtenaren het proces vakkundig regisseren en het publiek effectief meedenkt. Dan helpt publieksparticipatie om te komen tot snellere besluitvorming en betere besluiten. Het gaat altijd om een professioneel participatietraject op maat.

B. Hoe doe je publieksparticipatie?

Het kabinet heeft vijf uitgangspunten voor passende publieksparticipatie vastgesteld. Vertaald naar Sneller en Beter-projecten leidt dat tot deze spelregels:

1. *Participatie staat den dienste van besluitvorming*
  - √ Stel vast welke bestuurlijke, beleidsmatige en procedurele kaders het vertrekpunt zijn
  - √ Zorg dat participatie volwaardig onderdeel is van het besluitvormingsproces
  - √ Zorg bij belangrijke bestuurlijke, beleidsmatige of procedurele veranderingen voor consistentie in het participatieproces
2. *Maatwerk in participatievormen*
  - √ Stem de participatievorm af op de impact van de plannen, de beleidsruimte en de doelgroepen van de participatie
  - √ Maak voor de verkenningsfase en de planuitwerkingsfase een procesontwerp en een participatieplan
  - √ Zorg voor voldoende tijd en voldoende geld om de participatie uit te voeren
3. *Goed samenspel van bestuurders, ambtenaren en publiek*
  - √ Laat bestuurders het participatietraject initiëren en start pas wanneer de bestuurders gezamenlijk akkoord zijn gegaan met het procesontwerp en het participatieplan
  - √ Maak bestuurders verantwoordelijk, enthousiast en betrokken voor en tijdens het hele participatietraject

- √ Wees vooraf duidelijk over de mate waarin participatie invloed heeft op de besluitvorming
- √ Laat bestuurders na afloop verantwoorden hoe de uitkomsten hebben meegewogen in de besluitvorming
- 4. *Juiste houding, competenties en kennis*
  - √ Maak afspraken met betrokkenen over hoe je met elkaar om wilt gaan en hoe je elkaar op gedrag kunt aanspreken
  - √ Creëer een respectvolle sfeer waarin betrokkenen open kunnen zijn over hun wensen en belangen
  - √ Wees een betrouwbare partner en creëer vertrouwen tussen de betrokkenen
  - √ Wees creatief en heb een goed overzicht van en inzicht in participatiemethoden
- 5. *Heldere en betrouwbare communicatie*
  - √ Zorg voor een heldere aansluiting van de verschillende participatiemomenten
  - √ Communiceer open en effectief en stel alle relevante informatie beschikbaar

Aanvullende informatie over de code staat in de Strategische Handreiking. Voor advies over het gebruik van de code kunt u terecht bij het Centrum Publieksparticipatie, 070 351 9600.